

6. Хачатуров А. Е. Адміністративно-правове управління регуляторною діяльністю в Україні. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.snu.edu.ua:8080/jspui/bitstream>

7. Шевердіна О. В. Державне регулювання у сфері господарської діяльності: правовий аналіз і тенденції // Юридичний науковий електронний журнал. – 2016. – № 6. – С. 99–102.

Войтенко С.В.

студентка,

Державний університет «Житомирська політехніка»

**КОМУ ТА ДЛЯ ЧОГО ДОЦІЛЬНО
ВИКОРИСТОВУВАТИ ПУБЛІЧНИЙ МОДУЛЬ
АНАЛІТИКИ ВІ НА МОНІТОРИНГОВОМУ
ПОРТАЛІ DOZORRO**

Публічні закупівлі в Україні регулюються Законом України «Про публічні закупівлі». Департамент сфери публічних закупівель, який входить до складу Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України є головним нормотворчим органом у цій сфері.

Відповідно Закону України «Про публічні закупівлі» замовники самостійно та безоплатно через авторизовані електронні майданчики оприлюднюють інформацію про закупівлю в електронній системі закупівель у порядку, встановленому Уповноваженим органом та цим Законом [1, с. 25].

ДП «Прозорро» разом з електронною системою Prozorro належать державі Україна та підпорядковуються Кабінету міністрів України. Prozorro, раніше ProZorro (укр. Прозоро) – електронна система публічних закупівель де державні та комунальні замовники оголошують тендери на закупівлю товарів, робіт і послуг, а представники бізнесу змагаються на торгах за можливість стати постачальником держави.

Можливість машинного зчитування даних Prozorro сприяла створенню нових електронних інструментів на основі цих даних. Деякі інструменти допомагають відстежувати державні закупівлі, інші

підтримують державні організації у їхній закупівельній діяльності. Частина з них доступна на сайті <https://dozorro.org/tools>.

Моніторинговий портал DOZORRO – дає можливість написати відгук на закупівлю, а в профілях замовників та бізнесу можна побачити зведену інформацію про їх активність, відгуки і скарги у Prozorro.

Ризик-індикатори DOZORRO – допомагають визначати підозрілі закупівлі.

Публічний модуль аналітики ВІ – потужний онлайн-інструмент для всебічного аналізу закупівель. Безкоштовний і доступний будь-кому. На базі публічного модуля були створені також більш вузькоспеціалізовані інструменти:

- Модуль аналітики медичних закупівель;
- Модуль закупівель COVID-19;
- Онлайн-мапа шкільних закупівель

Публічний модуль аналітики ВІ – аналітичний інструмент, який містить дані про всі закупівлі, проведені через систему Prozorro з 2015 року. Інформація подається у вигляді зручних таблиць, аналітичних графіків та діаграм. Інструмент повністю інтегровано з системою Prozorro, що дозволяє аналізувати дані станом на попередню добу [2, с. 1].

Чим модуль корисний для керівних органів?

Працівники керівних органів періодично аналізують діяльність підпорядкованих замовників. Для цього треба опрацювати величезні масиви інформації. Інколи даних так багато, що їх важко структурувати для подальшого дослідження. Модуль дозволяє спростити і пришвидшити роботу – від підготовки аналітичної звітності до аналізу ризиків та правопорушень. Зрештою, ви зможете приймати більш ефективні управлінські рішення [4, с. 1].

1. Формування звітності про ефективність закупівель

Більшість керівних органів періодично мають звітувати про ефективність закупівель – збирати інформацію про успішні/неуспішні процедури, показники економії, виконання планів, поточний стан договорів та статуси наявних скарг. Підготовка такої звітності зазвичай забирає чимало часу, особливо якщо підпорядкованих замовників багато. Завдяки модулю аналітики можливо:

- в разі зменшити витрати часу й інших ресурсів;
- мінімізувати ризик помилки, адже всі дані розраховуються автоматично;

– подача інформації за допомогою таблиць, графіків та діаграм значно полегшує їх візуальне сприйняття.

2. Підвищення ефективності роботи

При прийнятті управлінських рішень, завжди важливо розуміти, наскільки ефективно підпорядковані структурні підрозділи проводять закупівлі. Ключові показники для цього можна перевірити в декілька кліків.

3. Виявлення ризикових закупівель і порушень

Як показує практика, при проведенні закупівель замовники часто допускають порушення вимог чинного законодавства. Вчасно виявлене порушення дозволяє якнайшвидше виправити недоліки та провести процедуру відповідно Закону. Утім, деякі порушення попередити не вдається. Тоді важливо розібратися, в причинах виникнення таких ситуацій та упередити їх вподальшому.

4. Контроль останніх подій

Керівним органам важливо тримати руку на пульсі і швидко реагувати на значущі зміни в закупівлях свої підпорядкованих структур. Подій може бути багато:

- скасування важливої закупівлі або її неуспішність;
- розірвання договору;
- підписання додаткових угод;
- перевірка Держаудитслужби чи АМКУ.

Публічний модуль аналітики ВІ – аналітичний інструмент, створений командою DOZORRO, який містить дані про всі закупівлі, проведені через систему Prozorro з 2015 року. Інформація подається у вигляді зручних таблиць, аналітичних графіків та діаграм. Інструмент повністю інтегровано з системою Prozorro, що дозволяє аналізувати дані станом на попередню добу.

Як модуль може допомогти бізнесу?

Модуль може швидко дати відповіді на базові питання, що дозволить вам стати успішнішими в закупівлях:

- Які ніші ринку не зайняті?
- Які сфери більш прибуткові?
- Хто є основними конкурентами компанії?
- Які у вас є проблеми й слабкі місця, що треба виправити?

За допомогою публічного модуля аналітики можна дослідити ринок і зрозуміти його привабливість, обсяг та можливі ризики. А після цього визначити тактику для участі в публічних закупівлях.

1. Що допоможе оцінити попит на конкретний товар?

Бізнесу важливо орієнтуватися, у яких регіонах найчастіше купують товари його галузі, які замовники це роблять, у яких обсягах. Ця інформація допоможе вирішити, де й коли краще брати участь у публічних закупівлях, і чи затребуваний товар виробника взагалі.

2. Як відібрати закупівлі конкретного товару?

У Ві Prozorro зібрані величезні масиви інформації, і правильний пошук необхідних даних – запорука успішної аналітики. Використання варіацій пошуку допоможе відібрати максимальну кількість релевантних даних за конкретним товаром та дозволяє здійснити будь-яке аналітичне дослідження на їх основі.

3. Як визначити ринкову ціну на товар?

Головним критерієм відбору переможця в закупівлях, бізнес є найкраща цінова пропозиція, тож необхідно дослідити, які ціни варіюються на ринку. Завдяки цьому потенційний учасник зможе визначити, чи вигідно йому пропонувати свій товар державі, наскільки це буде прибутково тощо.

4. Як дізнатися більше про конкуренцію?

Конкуренція – важливий критерій оцінки ринку. Якщо учасник часто програє за ціною і через це втрачає можливості необхідно проаналізувати конкурентів, щоб обрати переможну стратегію.

5. Як покращити свої результати?

Виявлення та допрацювання слабких місць є запорукою підвищення успішності учасників у закупівлях. І це також можна зробити за допомогою публічного модуля Ві Prozorro. Карточка учасника – саме той інструмент, який дозволить швидко і точно дослідити стан учасника на ринку публічних закупівель та можливості зростання.

Навіщо замовникам використовувати модуль?

Використовувати модуль доцільно й замовникам, оскільки він дозволяє значно спростити їх роботу – від створення документації і перевірки постачальників до підготовки звітності для керівництва.

1. Формування звітності про ефективність закупівель

Значна кількість замовників (організаторів) періодично має звітувати про ефективність закупівель – збирати інформацію про успішні/неуспішні процедури, показники економії, виконання планів, поточний стан договорів та статуси наявних скарг. Підготовка такої звітності зазвичай забирає чимало часу, особливо якщо у замовника багато закупівель. Завдяки модулю аналітики замовники:

- в разі зменшують витрати часу й інших ресурсів (у тому числі, ваших нервів) на це завдання;

- мінімізують ризик помилки, адже всі дані розраховуються автоматично;

- легко й якісно візуалізують інформацію за допомогою таблиць, графіків і діаграм, яку подають на розгляд керівництва.

2. Підготовка до нових закупівель

Навіть найдосвідченіші замовники час від часу він купують щось вперше. Це можуть бути просто товари, роботи чи послуги, які треба придбати лише один раз, просто нова потреба у звичайних речах або ж щось унікальне. Підготовка до таких закупівель досить складна. Адже замовнику потрібно прописати коректну недискримінаційну документацію, яка забезпечить високий рівень конкуренції. Модуль аналітики дає можливість швидше знайти типову документацію, що зацікавила велику кількість учасників, розібратись із частими помилками інших замовників (практика Держаудитслужби і АМКУ) або максимально точно визначити, яку очікувану вартість варто вказувати у закупівлі.

3. Виправлення помилок у плані закупівель

Публічний модуль аналітики ВІ дозволяє оперативно виявляти та виправляти допущені при опублуванні плану закупівель помилки, завдяки додатку «Некоректні пункти плану».

4. Як підвищити конкуренцію на закупівлях?

Усі замовники хочуть, щоб на закупівлю з першого разу прийшли потенційні постачальники і вона точно відбулася. Крім того, велика кількість учасників часто дозволяє зекономити на закупівлі більше, ніж на тендерах, де їх лише 2-3. Один зі способів підвищити конкуренцію – запросити потенційних постачальників на передтендерні консультації та безпосередньо на торги. Залишається лише знайти, кого кликати.

5. Як вчасно знайти договір, який під загрозою?

На етапі виконання договорів завжди існує загроза, що постачальник порушить свої зобов'язання. Як результат – ви можете не отримати необхідні товари чи послуги вчасно. Особливо це критично для чутливих закупівель, таких як ліки чи харчування у школах.

Список використаних джерел:

1. Закон України від 25.12.2015 р. № 922-VIII «Про публічні закупівлі» (зі змінами та доповненнями).
2. Колганова П. Як BI Prozorro може спростити роботу журналістам, 12.04.2021. URL: <https://dozorro.org/blog/yak-bi-prozorro-mozhe-sprostiti-robotu-zhurnalistam>
3. URL: <https://infobox.prozorro.org/search/BI%20Prozorro>
4. Бібов І., Чому BI Prozorro корисний для учасників, 15.10.2020 р. URL: <https://dozorro.org/blog/sproshena-instrukciya-dlya-uchasnika-pro-vikoristannya-publichnogo-modulya-analitiki-vi>